Deltaplan aanpak ondermijnende criminaliteit – proeftuin Brabant

Doel: aanpak vitale schakels van de hardnekkige georganiseerde criminaliteit .

1. Bedreigde bestuurders en ambtenaren moeten ten alle tijden worden beschermd. Zij mogen nooit belemmerd worden in hun werk, door intimidatie en bedreiging. Er moet tevens bescherming worden geboden aan burgers die door criminele bendes de thuisteelt van wiet zijn ingelokt en daar zelf niet meer uit kunnen komen. Dit kan doormiddel van uitstap programma's waarin aandacht is voor schuldhulpverlening, spijtoptantenregeling met strafvermindering, bescherming tegen represailles van de criminelen.

Toelichting: Diegene die met de overheid meewerkt, meevecht tegen de georganiseerde criminaliteit door bijvoorbeeld relevante informatie te geven, moet door de overheid geholpen en beschermd worden. Diegene die de kant van de maffia blijft kiezen, zal hard worden aangepakt. Een grijs gebied bestaat niet: de boekhouder, notaris of makelaar die criminele organisaties helpt is evenzeer een crimineel als degenen die met hun handen aan de drugs zelf zitten

2. Burgemeesters moeten de bevoegdheid krijgen om vrijplaatsen te sluiten (recreatieparken, bedrijfsterreinen, kampen) om facilitators van de georganiseerde criminaliteit aan te kunnen pakken.

Toelichting: De burgemeester is verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde. Daar heeft hij al veel bevoegdheden voor gekregen. Hij kan panden sluiten, gebiedsverboden opleggen, meldplicht opleggen tot aan het onteigenen van drugspanden aan toe. Toch is dit niet genoeg. Zo weten burgemeester niet eens wie er op een camping in hun gemeente verblijft. Sommige campings zijn veranderd in vrijplaatsen waar criminelen zonder dat iemand het weet verblijven. Dat komt bijvoorbeeld omdat de campinghouder niet verplicht is van iedereen te registreren wie er op zijn camping verblijft. Die plicht bestaat alleen voor de hoofdbewoner en niet voor de rest van het gezelschap. Zo wordt het eenvoudig om onopgemerkt op een camping te verblijven. De registratieplicht moet voor iedereen gaan gelden, de informatie moet de burgemeester kunnen gebruiken om aan te tonen dat er sprake is van een crimineel broeinest en dat weer gebruiken om stacaravans te sluiten.

3. Uit de opbrengsten van pluk ze (ontnomen drugswinsten) moet het rijk extra investeren in de aanpak van ondermijning.

Toelichting: Gemeenten die de georganiseerde criminaliteit aanpakken moeten daarin investeren: in menskracht en kennis. Om drugspanden te vinden en te sluiten, om seksclubs waar mensenhandel plaatsvindt enz. Dergelijke investeringen zijn voor gemeente van belang en dragen bij aan de veiligheid en leefbaarheid. Die kosten moeten deels door het Rijk gecompenseerd worden.

4. Verbod van criminele motorbendes die een cruciale rol spelen in georganiseerde criminaliteit.

Toelichting: Het OM kan aan de civiele rechter vragen een rechtspersoon (dus ook een motorclub als vereniging) te verbieden i.v.m. het begaan van strafbare feiten. Het probleem is tot nu toe steeds dat dat amper of niet lukt. Want het OM moet aantonen dat het niet alleen de individuele leden van de club zijn die crimineel zijn maar dat de club dat zelf is. Als het OM niet snel slaagt om de rechter er van te overtuigen dat er wel degelijk sprake is van een te verbieden organisatie, moet de wet aangepast worden. Iedereen met gezond verstand snapt dat als alle leden van een motorclub gearresteerd worden - zoals vorige week bij alle leden van een chapter van de Hells Angels- dat er geen sprake is van een gezelligheidsvereniging maar gewoon van een criminele organisatie. Als het een groot grijs dier met flaporen en een slurf is, noemen we dat gewoon een olifant

5. Maatschappelijke weerbaarheid t.o.v. criminaliteit versterken. Dit kan door afgepakt crimineel vermogen in te zetten voor maatschappelijke doelstellingen. Denk aan het omvormen van panden van criminelen tot panden met een buurtfunctie. Besteed dat aan verbetering van de leefbaarheid van buurten en laat de buurtbewoners zelf bepalen of zij een buurthuis willen, betere straatverlichting of een extra wijkagent.

6. Legaliseer de wietteelt. Dit maakt Nederland veiliger omdat het verdienmodel voor drugsbendes wegvalt. Het levert ook accijnsinkomsten op en bespaart honderden miljoenen op (onnodige) politie en justitiecapaciteit. Stop daarbij onmiddellijk met het handhaven van de achterdeur.

7. Neem ondermijning op in de verdeelmodellen voor politiecapaciteit en capaciteit bij het OM.

Toelichting: De aanpak van de ondermijnende criminaliteit is iets van de lange adem. Daarvoor is structureel capaciteit en kennis nodig. Daarvoor wordt in de bestaande bekostiging van de politie en OM te weinig rekening mee gehouden. Gebruik de vrijgekomen capaciteit vanwege de legalisering van de wietteelt voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

8. Er moeten awareness trainingen komen bij lokale overheden. Ondermijnende criminaliteit moet integraal aan worden gepakt. Het is dan van belang dat ambtenaren op alle niveaus bewust zijn van de verschijningsvormen van ondermijnende criminaliteit en handvatten krijgen om hier effectief op te reageren.

9. Optreden als één slimme overheid. Er moeten meer mogelijkheden komen om informatie te delen, zowel binnen als tussen gemeenten en met maatschappelijke partners zodat er niet meer langs elkaar heen wordt gewerkt. Dit is essentieel om ondermijnende criminaliteit en haar voedingsbodem vroegtijdig te signaleren en integraal aan te pakken.

Toelichting: Bij de aanpak van ondermijning is het van het grootste belang dat de betrokken instellingen (gemeenten, OM, Politie, Belastingdienst/Fiod etc) samenwerken. Het gezamenlijke doel is de bestrijden van deze criminaliteit. Daarvoor is het van belang dat de overheidspartners de informatie die zij over verdachte personen en transacties hebben, kunnen delen. Maar de burgemeester bijvoorbeeld krijgt niet altijd de informatie die politie en OM wel hebben. De regels i.v.m. privacy belemmeren dat de burgemeester gegevens over personen mag krijgen van de politie of OM. Om de informatiepositie van de burgemeester te versterken kan de burgemeester mogelijk 'verschoningsrecht' verleend worden zodat hij wel informatie op persoonsniveau van de politie kan krijgen.

10. Creëer een cordon sanitaire van de bovenwereld tegen de onderwereld. Zet in op facilitators, zoals verhuurbedrijven. Maak ze zichtbaar: een boef (en daarbij de helpers) moeten sociaal ontmanteld en genoemd worden.

Toelichting: De voorzitter van de voetbal kan niet de lokale drugsbaron zijn. De overheid kan de maffia niet alleen bestrijden, daar is sociale druk en uitsluiting van de maatschappij ook bij nodig. Gebrek hieraan maakt een regio juist zo gevoelig voor dergelijke criminaliteit.

11. Gebruik Brabant als proeftuin.

Toelichting: Brabant is een van de provincies die het meeste last heeft van ondermijnende criminaliteit. De uitvoering van bovenstaande punten zou, in het kader van een proeftuin, de focus kunnen leggen op Brabant.